

Prelatura personală

Din punct de vedere juridic, Opus Dei este o prelatură personală a Bisericii Catolice. Prelaturilor personale, structurate ierarhic, li se încredințează anumite sarcini pastorale.

18.08.2022

Forma juridică numită prelatură personală a fost introdusă în dreptul canonic al Bisericii Catolice de Conciliul Vatican II. Decretul conciliar *Presbyterorum ordinis* (7 decembrie 1965) stabilește că, pentru

„realizarea anumitor sarcini pastorale în beneficiul diferitelor grupuri sociale din anumite regiuni sau națiuni, sau chiar la nivel mondial” aveau să poată fi constituite în viitor, printre alte instituții, „dieceze speciale, sau prelaturi personale”.

Prelaturile personale

Conciliul a căutat o formă juridică flexibilă, care să permită răspândirea efectivă a mesajului și trăirii creștine: Biserica răspundea astfel exigențelor misiunii sale, care se inseră în istoria oamenilor.

Majoritatea jurisdicțiilor bisericești sunt teritoriale, pentru că sunt organizate pe baza legăturii credincioșilor cu un anumit teritoriu, prin domiciliul lor. Este cazul tipic al diecezelor.

Alteori însă, apartenența credincioșilor față de o anumită

jurisdicție bisericească nu se stabilește pe baza domiciliului, ci după alte criterii, care pot fi profesia, ritul, condiția de emigrant, o convenție stabilită cu o anumită entitate jurisdicțională, etc. Este cazul, de exemplu, al ordinariatelor militare și al prelaturilor personale.

Prelaturile personale, au în frunte un păstor (un prelat, care este numit de Papă și conduce Prelatura în virtutea jurisdicției bisericești), un prezbiteriu (preoțime seculară) și membri laici bărbați și femei.

Prelaturile personale sunt deci instituții care fac parte din structura ierarhică a Bisericii și reprezintă una dintre modalitățile de auto-organizare ale Bisericii în vederea îndeplinirii scopurilor încredințate de Hristos, cu particularitatea că membrii lor continuă să aparțină în același timp bisericilor locale în care își au domiciliul.

Acesta este unul din motivele pentru care prelaturile sunt diferite atât de ordinele religioase și de viața consacrată, cât și de asociațiile sau mișcările de laici.

Codul de Drept Canonic al Bisericii Catolice prevede ca fiecare prelatură personală să se conducă după dreptul canonic general al Bisericii și după propriile statute.

Prelatura Opus Dei

Înainte de a fi ridicat la rangul de Prelatură, Opus Dei era deja o structură organică, alcătuită din laici și preoți, colaborând în cadrul unor misiuni pastorale și apostolice la nivel mondial: răspândirea idealului de sfințenie în mijlocul lumii – în munca profesională și în toate împrejurările obișnuite ale fiecăruia.

Paul al VI-lea și pontifii romani care i-au urmat au dispus să fie găsită pentru instituția Opus Dei o form[

juridică adecvată naturii sale, structură care, în lumina documentelor conciliare, avea să fie prelatura personală.

În 1969 s-a început lucrul la această adaptare juridică, cu participarea atât a Sfântului Scaun cât și a Opus Dei. Lucrările au luat sfârșit în 1981.

În continuare, Sfântul Scaun a trimis o notă celor mai mult de 2 000 de episcopi din țările în care Opus Dei era prezent, cerându-le să contribuie cu observațiile lor.

După încheierea acestei etape, Opus Dei a fost ridicat de Ioan Paul al II-lea la rangul de prelatură personală la nivel mondial prin Constituția Apostolică *Ut sit* din 28 noiembrie 1982, devenită executorie din 19 martie 1983. Prin acest document Pontiful Roman a promulgat statutele reprezentând legea particulară pontificală a prelaturii Opus Dei. Statutele erau aceleași cu cele

alcătuite de fondator cu mulți ani în urmă, cu mici modificări, necesare adaptării lor la noua legislație.

Relația cu diecezele

Prelatura Opus Dei este o structură jurisdicțională aparținând organizării pastorale și ierarhice a Bisericii Catolice. Ca și diecezele, prelaturile teritoriale, vicariatele și ordinariatele militare, etc., are o autonomie proprie și o jurisdicție ordinară în scopul îndeplinirii misiunii sale specifice în slujba întregii Biserici.

Din acest motiv, ea depinde direct de Pontiful Roman, prin intermediul Dicasterul pentru Cler.

Autoritatea prelatului cuprinde tot ceea ce ține de misiunea specifică a Prelaturii și de armonizarea cu episcopul local privind grija pastorală a credincioșilor:

a) Credincioșii laici ai Prelaturii se supun autorității prelatului în ceea ce privește îndeplinirea unor angajamente specifice – ascetice, formative și apostolice – asumate în declarația oficială de admitere în Prelatură. Aceste angajamente, prin conținutul lor, nu interferă cu autoritatea episcopului diecezan. În același timp, credincioșii laici ai Opus Dei rămân credincioși ai diecezelor în care locuiesc, supuși autorității episcopului diecezan, în același fel, și în aceleași domenii, ca și ceilalți botezați, cu care sunt egali.

b) Conform dispozițiilor dreptului canonic general al Bisericii și dreptului particular al Opus Dei, diaconii și preoții încardinați în Prelatură aparțin clerului secular și sunt în întregime sub autoritatea Prelatului.

Ei trebuie să cultive relații fraterne cu membrii clerului secular

diecezan, și să respecte cu grijă disciplina generală a clerului, având drept de vot activ și pasiv în consiliul prezbiterial diecezei.

De asemenea, cu acordul prealabil al prelatului sau, după caz, al vicarului acestuia, episcopii diocezeni pot încredința preoților Prelaturii sarcini sau poziții bisericești specifice, pentru care răspund doar față de episcopul diecezan, și pe care le vor duce la îndeplinire sub conducerea lui.

Statutele Opus Dei (titlul IV, cap.V) stabilesc criteriile privind coordonarea armonioasă dintre Prelatură și diecezele pe teritoriile cărora Prelatura își duce la îndeplinire misiunea specifică. Unele dintre caracteristicile acestei relații sunt:

a) Opus Dei nu-și începe activitatea și nu ridică centre ale Prelaturii decât

cu acordul prealabil al episcopului local.

b) Pentru construirea unei biserici a Prelaturii, sau pentru încredințarea unei biserici sau unei parohii deja existente Prelaturii, se încheie o convenție între episcopul local și prelat sau vicarul regional respectiv; în aceste biserici se respectă regulile generale ale diecezei privind bisericile conduse de clerul secular.

Autoritățile regionale ale Prelaturii informează în mod regulat și mențin relații obișnuite cu episcopii diecezani pe teritoriul cărora Prelatura își desfășoară activitatea pastorală și apostolică, precum și cu episcopii care exercită funcții de conducere în Conferințele Episcopale și structurile acestora.

pdf | document generat automat din
[https://opusdei.org/ro-ro/article/
prelatura-personala/](https://opusdei.org/ro-ro/article/prelatura-personala/) (26.03.2025)